

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 8Sas/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0925100141
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Lenka Figulová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0925100141.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Ing. Lenkou Figulovou v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX. XXXX XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava 1, IČO: 30 807 484, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. 610 731 6149 0 zo dňa 20. januára 2025, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 610 731 6149 0 zo dňa 20. januára 2025 a Sociálnej poisťovne - ústredie č. 610 731 6149 0 zo dňa 17. októbra 2024 a v r a c i a vec orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

1. Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17. októbra 2024 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) postupujúc podľa § 65, § 82, § 255 ods. 5 a § 293gb ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom a účinnom znení (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“) priznala žalobcovi od 30. septembra 2024 starobný dôchodok v sume 411,30 eur mesačne. Žalobcovi nebol na základe žiadosti zo dňa 01. októbra 2024 priznaný nárok na zvýšenie sumy starobného dôchodku na sumu minimálneho dôchodku z dôvodu, že nespĺnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na zvýšenie sumy starobného dôchodku na sumu minimálneho dôchodku.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie zo dňa 07. decembra 2024, v ktorom namietal nezhodnotenie doby služby a zvýhodneného zápočtu doby služby výkonného letca na nárok na starobný dôchodok ako aj nezníženie dôchodkového veku na 55 rokov. Poukazujúc na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal za to, že pri určení výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového dôchodku a v nich dosiahnuté zárobky, a to bez ohľadu na skutočnosť, v akom rozsahu a v akej kategórii funkcií bola doba výkonu služby hodnotená. Z uvedených dôvodov žalobca žiadal o priznanie starobného dôchodku vo veku 55 rokov a započítanie doby služby na nárok a výšku dôchodkovej dávky vrátane zvýhodneného zápočtu doby služby výkonného letca.

3. O odvolaní žalobcu rozhodol generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím č. 610 731 6149 0 zo dňa 20. januára 2025 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Generálny riaditeľ žalovanej v odôvodnení uviedol, že ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku, t. j. k 30. septembru 2024 žalobca získal 10 195 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo predstavuje 27 rokov a 340 dní. Žalobca tak splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Na nárok na starobný dôchodok boli žalobcovi

započítané všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy dosiahnuté v rozhodujúcom období rokov 1996 – 2021. Na účely zvýšenia dôchodku na sumu minimálneho dôchodku žalobca získal 9 465 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo predstavuje iba 25 rokov a 340 dní. Ku dňu, od ktorého žiadal priznať starobný dôchodok, tak žalobca nesplnil podmienku potrebného počtu 30 rokov obdobia dôchodkového poistenia na uvedené účely. Žalobcovi bol od 01. augusta 1996 priznaný výsluhový príspevok podľa zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov z povolania v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 76/1959 Zb.“). Na vznik nároku na výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok, a na jeho sumu bola žalobcovi zhodnotená doba výkonu náhradnej služby vo vojenskej škole od 01. augusta 1980 do 31. decembra 1980 v I. kategórii funkcií a doba trvania služobného pomeru vojaka z povolania od 01. januára 1981 do 31. júla 1996 v I. kategórii funkcií. Žalobca tak bol v I. kategórii funkcií v služobnom pomere v rozsahu 16 rokov a 4 dni. Na nárok na výsluhový príspevok bola zhodnotená zvýhodnená doba výkonného letca od 01. mája 1983 do 31. decembra 1992 a od 30. novembra 1993 do 31. júla 1996 v I. kategórii funkcií. Započítanie tejto zvýhodnenej doby služobného pomeru výkonného letca je výhradne v pôsobnosti orgánu sociálneho zabezpečenia, ktorý je príslušný na rozhodnutie o dôchodkovej dávke z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Žalobca tak nesplnil podmienky pre určenie dôchodkového veku 55 rokov podľa § 21 ods. 1 písm. b), c) zákona č. 100/1998 Zb. o sociálnom zabezpečení v platnom a účinnom znení (ďalej aj „zákon o sociálnom zabezpečení“), pretože nezískal obdobie výkonu služby hodnotiteľné ako zamestnanie I. pracovnej kategórie v rozsahu aspoň 20 rokov a súčasne nebol zo služobného pomeru prepustený z organizačných alebo racionalizačných dôvodov. Zároveň doba služby žalobcu zaradená do I. kategórie funkcií netrvala k 31. decembru 1999, a preto nebola splnená ani podmienka určenia dôchodkového veku podľa § 174 zákona o sociálnom zabezpečení. Generálny riaditeľ žalovanej ďalej uviedol, že jeden a pol - násobné prípadne dvojnásobné hodnotenie doby zamestnania výkonného letca v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení je možné len na nárok na dôchodok za výsluhu rokov, avšak takéto zvýhodnené hodnotenie pre účely posúdenia nároku na starobný dôchodok žiadny právny predpis neustanovuje. Následne vychádzajúc z ustanovenia § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení nebola žalobcovi pre nárok na starobný dôchodok zhodnotená doba služobného pomeru vrátane náhradnej služby vo vojenskej škole, nakoľko tieto boli zhodnotené pre nárok na dávku výsluhového zabezpečenia, a preto sa nepovažujú za obdobie dôchodkového poistenia.

II.

Konanie pred správnym súdom

4. Proti napadnutému rozhodnutiu žalovanej podal žalobca žalobu zo dňa 21. februára 2025, v ktorej žiadal napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie žalovanej zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania. Žalobca v žalobe namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu, že mu nebola zhodnotená doba, ktorú dosiahol v osobitnom systéme dôchodkového poistenia ako výkonný letec. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a to rozsudky sp. zn. 1So/2/2015, sp. zn. 7So/138/2011, sp. zn. 10So/59/2015, sp. zn. 9So/255/2016, sp. zn. 7Sžo/23/2011, sp. zn. 7Ssk/62/2021, sp. zn. 7Ssk/29/2021 a sp. zn. 6Ssk/8/2024.

5. Žalobca v žalobe ďalej namietal, že žalovaný mal vo veci pri rozhodovaní o žiadosti o priznanie starobného dôchodku postupovať v súlade s cit. zákonmi a na vznik nároku na starobný dôchodok zhodnotiť nielen dobu dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme, ale aj dobu trvania služobného pomeru. Generálny riaditeľ žalovanej podľa žalobcu postupoval v rozpore so zaužívanou praxou a so zásadou zachovania získaných nárokov v sociálnom zabezpečení, keď pre nárok a výšku dávky nezahodnotil zvýhodnený zápočet.

6. Žalobca nariadenie pojednávania nežiadal.

7. K žalobe sa žalovaná vyjadrila podaním zo dňa 15. apríla 2025, v ktorom zotrvala na záveroch vyslovených v napadnutom rozhodnutí a nové skutočnosti neuviedla. Zároveň žiadala správnu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

8. Žalovaná nariadenie pojednávania nežiadala.

9. V replike zo dňa 12. mája 2024 žalobca uviedol, že žalovaná sa nevyjadřila k dôvodom, pre ktoré odmieta rešpektovať zásadu zachovania získaných nárokov podľa právnych predpisov účinných v čase výkonu služby žalobcu, k jeho právnej argumentácii ani k rozhodnutiam, na ktoré žalobca v žalobe poukázal. Žalobca poukázal na rozhodnutie Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 2Sas/5/2023 zo dňa 12. septembra 2024 v obdobnej veci, a zotrval na tvrdeniach uvedených v žalobe a nové skutočnosti neuviedol.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

10. Podľa § 14 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, zamestnania sú na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie.

11. Podľa § 14 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení, ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

12. Podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach,
- b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b), ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e),
- c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h),
- d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i) až l), alebo
- e) 60 rokov.

13. Podľa § 130 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, ministri obrany, vnútra a spravodlivosti Slovenskej republiky môžu vo svojej pôsobnosti stanoviť, ktoré funkcie sa zaraďujú do I. kategórie a ako sa zaradenie vykonáva. Pritom môžu stanoviť, v akom rozsahu sa započítava doba služby výkonného letca a doba výkonu funkcií osobitnej povahy alebo osobitného stupňa nebezpečnosti do doby zamestnania.

14. Podľa § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň:

- a) 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií.
- b) 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií,
- c) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo
- d) 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až l) alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

15. Podľa § 174 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie

funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods. 1 a v § 6 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

16. Podľa § 1 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, sa tento zákon nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy (ďalej len „policajti“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

2) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

55) § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

18. Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

19. Podľa § 82b ods. 2 zákona o sociálnom poistení, suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku sa zvýši tak, aby suma tohto dôchodku alebo úhrn súm podľa písmena c) sa rovnal sume minimálneho dôchodku, ak

a) poistenec získal obdobie dôchodkového poistenia podľa odseku 3 v rozsahu najmenej 30 rokov,

b) poistenec uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia,¹⁾ dohodu o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom¹⁾ a nemá na osobnom dôchodkovom účte evidované dôchodkové jednotky tvorené z povinných príspevkov, ktoré nie sú predmetom dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom,¹⁾ alebo mu bola vyplatená suma podľa osobitného predpisu,^{56c)} ak poistenec je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾

c) suma minimálneho dôchodku je vyššia ako suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku alebo ako úhrn súm starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a vyplácaného 1. vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, 2. výsluhového dôchodku, invalidného výsluhového dôchodku, vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa osobitného predpisu,²⁾ 3. starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku na základe zmluvy o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia¹⁾ alebo dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom,¹⁾ 4. pozostalostného dôchodku na základe zmluvy o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia¹⁾ a 5. dôchodku z cudziny, ktorý je obdobný starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku alebo dôchodkovej dávke podľa prvého bodu až štvrtého bodu, a

d) poistenec si uplatnil nárok na dôchodok podľa písmena c) prvého bodu, druhého bodu a štvrtého bodu.

1) Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

56c) § 45 ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 183/2014 Z. z.

20. Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

22. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

IV.

Právne posúdenie veci správnym súdom

23. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj prvostupňového rozhodnutia žalovanej postupom podľa § 199 v spojení s § 203 ods. 2 SSP, t.j. neformálne, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie nebolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho zrušil s poukazom na § 191 ods. 1 písm. c) SSP, nakoľko vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 107 ods. 2 SSP) a rozsudok vyhlásil do 05. novembra 2025 (oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené do 28. októbra 2025).

25. Správna žaloba žalobcu je špecifickou správnu žalobou v sociálnych veciach, ktorá je upravená v tretej časti SSP. Z koncepcie právnej úpravy správnych žalôb v sociálnych veciach vyplýva, že k správny žalobám fyzických osôb v sociálnych veciach pristupujú správne sudy v zásade neformálne. Podľa § 134 ods. 1 SSP je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ialej nie je ustanovené inak. Výnimky z tohto všeobecného pravidla sú vymedzené v § 134 ods. 2 SSP. Medzi tieto výnimky patrí aj správna žaloba v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, ak je žalobcom fyzická osoba. Aj v zmysle § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi. Vychádzajúc z uvedeného potom správny súd preskúmaval napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj postup, ktorý tomuto rozhodnutiu predchádzal, nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale komplexne v celom rozsahu.

26. Správny súd úvodom konštatuje, že z obsahu administratívneho spisu ako aj z priebehu súdneho konania sú zrejmé a nesporné nasledovné skutočnosti:

- do 01. októbra 2024 žalobca požiadal o starobný dôchodok,
- do 30. septembra 2024 bol prvostupňovým rozhodnutím e. 610 731 6149 0 zo dňa 17. októbra 2024 žalobcovi priznaný starobný dôchodok vo výške 411,30 eur,
- do 07. decembra 2024 podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím e. 610 731 6149 0 zo dňa 20. januára 2025 tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie,
- do 30. septembra 2024 žalobca dosiahol dôchodkový vek (63 rokov a 2 mesiace) podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 293f a prílohou e. 3a zákona o sociálnom poistení, ku ktorému získal 10 195 dní obdobia dôchodkového poistenia, t. j. 27 rokov a 340 dní,
- od 01. augusta 1996 bol žalobcovi priznaný výsluhový príspevok podľa § 33 zákona e. 76/1959 Zb., ktorý sa podľa § 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov (ialej aj „zákon e. 114/1998 Z.z.“) a podľa § 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ialej aj „zákon e. 328/2002 Z.z.“) považuje za výsluhový dôchodok,
- na nárok a výšku výsluhového príspevku bola žalobcovi zhodnotená doba výkonu náhradnej vojenskej služby od 01. augusta 1980 do 31. decembra 1980 v I. kategórii funkcií, doba služobného pomeru vojaka z povolania od 01. januára 1981 do 31. júla 1996 v I. kategórii funkcií a zvýhodnená doba služobného pomeru výkonného letca od 01. mája 1983 do 31. decembra 1992 a od 30. novembra 1993 do 31. júla 1996 v I. kategórii funkcií, v celkovom rozsahu 28 rokov, 4 mesiace a 1 deň,
- na účely zvýšenia sumy starobného dôchodku na sumu minimálneho dôchodku (ku dňu 30. septembra 2024) bola žalobcovi započítaná doba 9 465 dní obdobia dôchodkového poistenia, t. j. 25 rokov a 340 dní, a keďže podľa § 3a žalovanej nezískal najmenej 30 rokov dôchodkového poistenia, starobný dôchodok mu nebol zvýšený na sumu minimálneho dôchodku.

27. Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej v spojení s jemu predchádzajúcim prvostupňovým rozhodnutím žalovanej vo veci žiadosti žalobcu o priznanie starobného dôchodku. Je pravdou, že žalobcovi bol poenú doom 30. septembra 2024 priznaný starobný dôchodok vo výške 411,30 eur, avšak žalobca v podanej žalobe namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu, že mu na úeely priznania starobného dôchodku nebola zhodnotená doba, ktorú dosiahol v osobitnom systéme dôchodkového poistenia ako výkonný letec.

28. Správny súd sa v prvom rade zaoberal posúdením otázky dôchodkového veku, v ktorom žalobcovi vznikol nárok na starobný dôchodok. Vo všeobecnosti platí, že poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovažil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak (§ 65 ods.1, 2 zákona o sociálnom poistení). Iný (nižší) dôchodkový vek sa pripúšťa len pre ženy, ktoré zodpovedajú podmienkam uvedeným v § 65 ods. 4 až 8 zákona o sociálnom poistení a za podmienok ustanovených v § 21 resp. § 174 zákona o sociálnom zabezpeení pre poistencov, ktorí získali ureenú dobu zamestnania vo zvýhodnenej I. a II. pracovnej kategórii v zmysle zákona o sociálnom zabezpeení, keiže pod3a prechodného ustanovenia § 274 zákona o sociálnom poistení sa nároky, vyplývajúce zo zaradenia zamestnania do I. a II. pracovnej kategórie, ktoré sa priznávali pod3a právnych predpisov úeiných do 31. decembra 2003, zachovávajú aj po nadobudnutí úeinosti zákona o sociálnom poistení (takým nárokom bol pod3a judikatúry napríklad práve skorší dôchodkový vek – napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10So/1/2021).

29. V zmysle § 14 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom zabezpeení aj služba vojakov z povolania, vykonávaná pred 01. januárom 2000 a zaradená pod3a rezortných zoznamov (ministerstva obrany) do I. kategórie funkcií, za predpokladu, že nevznikol nárok na dôchodok pod3a piatej easti zákona o sociálnom zabezpeení (k uvedenému bližšie v bode 33 odôvodnenia tohto rozsudku), sa hodnotila ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona o sociálnom poistení. Aplikujúc uvedené na prípad žalobcu, keiže jeho výkon funkcie vojaka z povolania a výkonného letca bol pod3a Potvrdenia vydaného Vojenským úradom sociálneho zabezpeenia e. VÚSZ-65407024138109/2020-OVZ zo doa 28. júla 2020 zaradený do I. kategórie funkcií (eo ani nebolo medzi úeastníkmi sporné), a ktorú žalobca vykonával pred 01. januárom 2000, bolo potrebné ju hodnoti ako zamestnanie I. pracovnej kategórie pod3a cit. § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona o sociálnom zabezpeení, a to aj na úeel posúdenia možnosti aplikácie § 21 a § 174 zákona o sociálnom zabezpeení.

30. Zároveň je potrebné uviesť, že vychádzajúc z Rozhodnutia o priznaní výsluhového príspevku zo doa 03. septembra 1996, žalobca ku dou prepustenia zo služobného pomeru vojaka z povolania (k 18. júlu 1996) vykonal službu v ozbrojených silách v rozsahu 28 rokov, 4 mesiace a 1 deo. Ako ialej vyplýva z Potvrdenia vydaného Vojenským úradom sociálneho zabezpeenia e. VÚSZ-65407024138109/2020-OVZ zo doa 28. júla 2020, žalobcovi bola na tento úeel zapoeítaná aj zvýhodnená doba služby I. kategórie funkcií za obdobie 01. mája 1983 do 31. decembra 1992 a od 30. novembra 1993 do 31. júla 1996. Pod3a § 130 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpeení sa aj zvýhodnená (navýšená) doba služby zapoeítava do doby zamestnania, preto je potrebné do doby zamestnania vykonávaného v I. kategórii funkcií zapoeítať aj túto dobu. V prípade žalobcu je tak po pripoeítaní zvýhodnenej (navýšenej) doby do doby služby I. kategórie funkcií táto doba nie 16 rokov a 4 dni ako to uvádza generálny riaditeľ žalovanej v napadnutom rozhodnutí, ale (minimálne v rozsahu do 18. júla 1996) 28 rokov, 4 mesiace a 1 deo, ako to vyplýva z Rozhodnutia o priznaní výsluhového príspevku zo doa 03. septembra 1996. „Uvedené má vplyv na splnenie jednej z podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok pod3a § 21 ods. 1 písm. c/ zákona o soc. zabezpeení, pretože žalobca získal viac ako 20 rokov doby služby I. kategórie funkcií, ktorá sa v zmysle § 14 ods. 4 tohto zákona považuje za zamestnanie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/62/2021 zo doa 27. februára 2023, bod 16, obdobne sp. zn. 6Ssk/8/2024 zo doa 28. augusta 2024, bod 30).

31. Ak žalovaná dospela k záveru, že žalobca podmienku skoršieho odchodu do dôchodku (vo veku 55 rokov) nesplnil, kei žalobcovi zoh3adnila dobu služby vykonávanú v I. kategórii funkcií iba v rozsahu 16 rokov a 4 dni s odôvodnením, že zapoeítanie zvýhodnenej doby služobného pomeru výkonného letca je vo výhradnej pôsobnosti orgánu sociálneho zabezpeenia, ktorý je príslušný na rozhodnutie o dôchodkovej dávke z osobitného systému sociálneho zabezpeenia, správny súd sa s uvedeným

nestotožnil a je toho názoru, že žalobcovi malo byť pre účely posúdenia dôchodkového veku žalobcu prihladané na celú dobu služby vykonávanej v I. kategórii funkcií (vrátane zvýhodnenej doby) v rozsahu (najmenej) 28 rokov, 4 mesiace a 1 deň. Z uvedeného dôvodu správny súd vyhodnotil právne posúdenie otázky splnenia podmienok podľa § 21 zákona o sociálnom zabezpečení (v spojení s § 274 zákona o sociálnom poistení) žalovanou v tu súdnej veci za nesprávne. Výkon služby vojaka z povolania v I. kategórii funkcií v rozsahu viac ako 20 rokov v zmysle § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 14 ods. 4 a § 21 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom zabezpečení podľa názoru správneho súdu žalobcovi zachoval nárok na starobný dôchodok od dovašenia veku 55 rokov.

32. Pokiaľ generálny riaditeľ žalovanej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukazoval na osobitnú právnu úpravu dôchodkového zabezpečenia občanov vykonávajúcich službu v ozbrojených silách a sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, uvedené je bez právnej relevancie k tu súdnej veci, nakoľko nemá vplyv na nárok na dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia (k uvedenému bližšie v bode 36 a nasl. odôvodnenia tohto rozsudku) a na zachovanie nárokov vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie tak, ako to ustanovuje § 274 zákona o sociálnom poistení.

33. Zároveň, pokiaľ generálny riaditeľ žalovanej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že nárok žalobcu na starobný dôchodok vo veku 55 rokov nevznikol ani podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, pretože žalobca nesplnil podmienky nároku pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 114/1998 Zb., v zmysle ktorého sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona na sociálne zabezpečenie vojakov ustanovenia § 130 až 145 zákona o sociálnom zabezpečení nepoužijú, ani uvedené nemá vplyv na posúdenie nároku žalobcu v tu súdnej veci, nakoľko piata časť zákona o sociálnom zabezpečení predstavovala v čase účinnosti uvedenej právnej úpravy aplikovateľný osobitný systém sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania a nie starobný dôchodok zo všeobecného systému poistenia. Navyše, ak by žalobcovi vznikol nárok podľa piatej časti zákona o sociálnom zabezpečení, uvedené by vylúčilo započítanie doby služby v I. kategórii funkcií na zamestnanie I. pracovnej kategórie v zmysle § 14 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení, a teda zároveň aplikáciu § 21 resp. § 174 zákona o sociálnom zabezpečení, čo však nie je prípad tu súdnej veci. Správny súd pre úplnosť dodáva, že výsluhový príspevok, ktorý bol žalobcovi priznaný Rozhodnutím o priznaní výsluhového príspevku zo dňa 03. septembra 1996 nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z.; je naopak výsluhovým príspevkom podľa zákona č. 76/1959 Zb. a za výsluhový dôchodok sa podľa zákona č. 114/1998 Z.z. a podľa zákona č. 328/2002 Z.z. iba považuje, najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/112/2009 zo dňa 30. júna 2010 a sp. zn. 7So/155/2011 zo dňa 15. augusta 2011), priznanú podľa predchádzajúcich predpisov a jej výplatu, priznanie výsluhového príspevku preto nemá vplyv na aplikáciu ustanovení § 21 a § 174 zákona o sociálnom zabezpečení.

34. Správny súd tiež uvádza, že pokiaľ generálny riaditeľ žalovanej v napadnutom rozhodnutí konštatoval (avšak bez bližšieho odôvodnenia), že žalobca nesplnil podmienky vyplývajúce z § 174 zákona o sociálnom zabezpečení pre priznanie skoršieho dôchodkového veku, uvedený záver posúdil správny súd za správny a dopadá, že z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca nesplnil podmienku vyplývajúcu z § 174 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, ktorá musí byť splnená kumulatívne, teda že služba I. a II. kategórie funkcií musí trvať k 31. decembru 1999. Služobný pomer žalobcu skončil dňa 31. júla 1996 a od 01. júla 1996 žalobca pôsobil ako samostatne zárobkovo činná osoba, resp. v civilnom zamestnaní.

35. Predmetom prieskumu správneho súdu následne bolo posúdenie otázky, či je možné dobu služby vojaka z povolania, ktorá bola žalobcovi zhodnotená pre nárok na výsluhový príspevok (považovaný podľa zákona č. 114/1998 Z.z. a podľa zákona č. 328/2002 Z.z. za výsluhový dôchodok), započítať na obdobie dôchodkového poistenia rozhodné pre výšku starobného dôchodku. Správny súd sa v tejto súvislosti nestotožnil so záverom žalovanej, vyjadreným v prvostupňovom rozhodnutí a následne potvrdenom napadnutým rozhodnutím, že doba služby, ktorá bola zhodnotená pre účely výsluhového dôchodku nie je podľa § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení obdobím dôchodkového poistenia, a preto ju pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť nemožno.

36. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. októbra 2009 sp. zn. 9 So 214/2008 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky e. 5/2011, Stanoviská a rozhodnutia vo veciach správnych, pod e. 55 s právnou vetou: „Ak je príspevok za službu, priznaný ako dávka sociálneho zabezpečenia, považovaný za výsluhový dôchodok, môže od dovašenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) len vtedy, ak jeho výška zodpovedá výške starobného dôchodku, primeranej dobe trvania služobného pomeru. Pri urenení výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely príspevku za službu. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok“. Z uvedeného judikátu e. 55 zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky e. 5/2011 vyplýva jednoznačný právny názor, že na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na urenenie výsluhového dôchodku. Až po stanovení výšky starobného dôchodku s prihliadnutím na všetky doby dôchodkového poistenia podľa predchádzajúcej vety možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového dôchodku, pričom z čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku.

37. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15. augusta 2012, ktoré bolo zverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky e. 6/2013 (R 83/2013) (uvádzané žalobcom v žalobe) vyplýva právny názor o nutnosti započítania celého obdobia dôchodkového poistenia poistenca, ktorý bol poberateľom výsluhového dôchodku a dovažil dôchodkový vek podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení za účelom rozhodnutia o vzniku jeho nároku na starobný dôchodok a za účelom urenenia jeho výšky. Právna veta tohto judikovaného rozhodnutia znie: „Priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona e. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevyplýva, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (policajta a vojaka prípravnej služby) bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona e. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku“. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň uviedol: „Takto urenenú sumu starobného dôchodku je možné v zmysle uvedeného právneho názoru len krátiť o sumu, ktorá zodpovedá obdobiu jeho dôchodkového poistenia, ktoré bolo zhodnotené pre účely priznania výsluhovej dávky, plniacej po dovašení dôchodkového veku funkciu starobného dôchodku z osobitného systému dôchodkového poistenia.“

38. Obdobne správny súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/138/2011 zo dňa 22. augusta 2012 (na ktoré taktiež poukazoval aj žalobca), v zmysle ktorého: „Odvolací súd zastáva názor, že aj vtedy, ak by navrhovateľ nespĺnil podmienku získania viac ako 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by túto potrebnú dobu po zhodnotení poistenia v osobitnom systéme, má odporkyovú povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia v osobitnom poistnom systéme a dôchodok priznať navrhovateľovi vo výške, zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme. Správne by preto odporkyova mala pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov osobitného systému, najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme. Keiže výsluhový dôchodok má po dovašení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) charakter dávky v starobe, odporkyova by mala postupovať v súlade s článkom 33 Dohovoru e. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod e. 416/1991 Zb. Starobný dôchodok navrhovateľa môže krátiť, a to primerane k počtu skonených rokov doby trvania služby policajta rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona e. 328/2002 Z.z. Iný postup by bol v priamom rozpore so zámerom zákonodarcu zabezpečiť vojakom a policajtom vyššiu úroveň ich zabezpečenia v starobe za dobu výkonu ich služby (zákon e. 328/2002 Z.z.) a táto kategória poistencov v systéme vnútroštátnych poisťovní a zabezpečovacích systémov by bola znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku, a dokonca by s ňou odporkyova zaobchádzala horšie, ako s poistencami poistenými v zahraničí, u ktorých o takomto krátení dôchodkov ani ona nemá

pochybnosti. Odlišným postupom odporkyne by sa doby poistenia poistenca vo všeobecnom systéme stratili a neboli by v žiadnom zo systémov zohľadnené, čo nezodpovedá ani zámeru zákona. Inak odporkyňa núti poistencov, poistených aj v osobitnom poistnom systéme, aby vykonávali zamestnanie po splnení podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok po dosiahnutí ich zvýhodneného dôchodkového veku, čo nie je prípustné. Osobitný systém sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov totiž neposkytuje poistencom osobitného systému také starobné, predeasné starobné, invalidné, sirotské, vdovské a vdovecké dôchodky, ktoré by zohľadnili celú dobu poistenia poistenca.“

39. Rozhodovacia prax posudzovania vzťahu výsluhového a starobného dôchodku bola zároveň jednoznačne zjednotená rozhodnutím Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 19SVs/7/2023 zo dňa 05. júna 2024, ktorý v bode 30 uvádza: „30. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov veľký senát dospel k právnomu záveru, že do obdobia dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení na účely priznania predeasného starobného dôchodku je potrebné započítať aj dobu služby poberateľa výsluhového dôchodku. Predeasný starobný dôchodok má od jeho priznania charakter starobnej dávky v zmysle III. časti Dohovoru, rovnako ako aj výsluhový dôchodok, preto je potrebné aj pri výpočte predeasného starobného dôchodku (rovnako ako pri výpočte starobného dôchodku) sumu teoretického starobného dôchodku krátiť podľa čl. 33 ods. 2. Dohovoru a následne vypočítať konkrétnu sumu predeasného starobného dôchodku. Iný výklad § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení by viedol k neodôvodnenému a neprimeranému zvýhodneniu osôb poistených v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, ktoré požiadali o starobný dôchodok oproti osobám v rovnakom postavení, ktoré požiadali o predeasný starobný dôchodok. Prítom v oboch prípadoch sa jedná o starobné dávky, ktoré majú rovnaký charakter a sú poskytované na rovnaký účel, čiže ich poberatelia sú v zásade v rovnakej situácii.“

40. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie neboli vydané v súlade so zákonom, a preto ich zrušil s poukazom na § 191 ods. 1 písm. c) SSP, keďže vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Úlohou žalovanej v ďalšom konaní bude v prvom rade ustáliť otázku dôchodkového veku žalobcu, následne pri urení výšky starobného dôchodku postupovať v súlade s vyššie uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a na základe uvedeného vydať rozhodnutie, ktoré riadne a presvedčivo odôvodní a to aj s prihliadnutím na právny názor správneho súdu vyslovený v tomto rozsudku.

41. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a priznal úspešnému žalobcovi v žalobe uplatnené právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanej. Podľa § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie konečí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a. na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c. účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d. v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e. vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f. nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g. rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i. nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j. podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).